EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Història Manresa | Lluís Virós | Actualitzat el 02/02/2022 a les 10:58

?Fàbrica Lemmerz

A l'extrem oest de la ciutat, a l'altre costat del Cardener, des de fa més de cent anys s'ha creat una zona industrial a partir de la instal·lació d'una fàbrica de barrets que es va convertir en la factoria Pirelli, que ha crescut al llarg del segle XX i se li ha afegit el polígon del Pont Nou i la gran fàbrica Lemmerz. Es va inaugurar el 1968 amb una façana d'estil racionalista industrial, d'arquitecte desconegut i bastida per l'empresa constructora Grau Sala.

Foto: Francesc Rubí.

El conjunt està format per una gran nau industrial de planta baixa pràcticament quadrangular, d'uns 20.000 metres quadrats en el moment de la inauguració i que, actualment, ocupa aproximadament el doble d'extensió. La coberta és de tipus *shed* o «dent de serra» de grans dimensions. A la part de l'est presenta la façana principal a la carretera de Sant Joan de Vilatorrada, que és la que té més interès arquitectònic. Està formada per tres cossos diferenciats: al sud un edifici de planta baixa i sis pisos per a oficines, al centre hi ha la paret externa de la gran nau central, de dos nivells amb una cinta correguda de finestrals a cada nivell i, al nord, una gran nau de més alçada, amb un gran finestral central dividit en quatre seccions. El conjunt de la façana presenta una estètica racionalista pròpia de l'estil de l'escola Bauhaus alemanya, amb influències del brutalisme.

El catàleg de Manresa protegeix la volumetria i la composició de les façanes i cobertes dels tres cossos descrits perquè és l'únic exemple a la ciutat de gran instal·lació industrial creada expressament en començar el tercer terç de segle XX, en l'època de l'anomenat *desarrollismo*, quan es van fer grans fàbriques amb capital i tecnologia estrangers, especialment als voltants de Madrid i de Barcelona. L'empresa s'havia iniciat al 1894 amb el taller de calderes d'Enric Casals al carrer del Bruc. S'especialitzà en l'envàs de gasos (oxigen i acetilè) i el 1929 es transformà en OCOMESA (Oxígeno y Construcciones Metálicas SA). Durant la postguerra s'especialitzà en la fabricació de peces de metall premsades, amb les quals arribà a fabricar rentadores, dipòsits de moto i llandes de cotxe i camió, la seva especialitat més important. Es proveïa de maquinària a Alemanya, on contactà amb Lemmerz Werke KGaA, que es convertí en el seu soci el 1960, amb el nom de Lemmerz Española SA. El gran creixement de la indústria espanyola de l'automòbil va

propiciar la construcció d'aquesta nova fàbrica de gran capacitat, entre 1964 i 1968. El 1997 l'empresa Lemmerz es va fusionar amb la nord-americana Hayes Wheels International Inc. que al segle XXI ha estat absorbida per la brasilera Maxion Wheels.

[despiece]**PER SABER-NE MÉS:**

- VILLEGAS, Francesc; *De Casals a Hayes-Lemmerz. Una empresa centenaria de Manresa (1894-2000)*, Hayes Lemmerz Manresa SL, Manresa, 2001.[/despiece]